

Warszawa, 31 maja 2023 r.
KL/212/90/PG/2023

Pani
Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

W nawiązaniu do toczących się prac nad projektem *ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 3237), dalej jako „Projekt”, poniżej przesyłam stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie autopoprawki do Projektu (druk nr 3237-A), dalej jako „Autopoprawka”, w części, w której dotyczy ona rekompensat finansowych. Konfederacja Lewiatan przekazuje swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie, ponieważ Projekt ma ogromne znaczenie dla sektora energetycznego - nie tylko służy on wdrożeniu dyrektywy unijnej, ale jest on kluczowy dla wielu uczestników rynku energii, a propozycje w nim zawarte z pewnością znacząco wpłyną zarówno na przedsiębiorstwa energetyczne, jak i odbiorców energii elektrycznej.

W drodze Autopoprawki poprzez jej pkt 2 lit. c dodaje się do Projektu następujący przepis: „w pkt 13 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) *po ust. 2d dodaje się ust. 2e i 2f w brzmieniu:*

„2e. *Umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej, oprócz postanowień wskazanych w ust. 2–2b i 2d, zawiera postanowienia uprawniające przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej do ograniczania gwarantowanej mocy przyłączeniowej lub wprowadzania ograniczeń operacyjnych, skutkujących brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1.*”

Art. 1 pkt 19 lit. e Projektu wprowadza natomiast przepis o następującej treści:

„7g. *Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, nie przysługuje w przypadku wyłączenia jednostki wytwórczej lub zmniejszenia*

member of

LEWIATAN

wytwarzania mocy przez tę jednostkę, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmniejszenia pobieranej lub wprowadzanej mocy przez ten magazyn, jeżeli umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej.”
Oba wskazane wyżej przepisy muszą być czytane łącznie.

Przyjęcie rozwiązania, które polegałoby na automatycznym dodawaniu postanowienia skutującego brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej do wszystkich umów przyłączeniowych zawieranych dla jednostek wytwórczych lub magazynów energii elektrycznej, jest niezgodne z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej („Rozporządzenie Rynkowe”).

Rozporządzenie Rynkowe wprowadza zasadę, że:

- 1) redysponowanie jednostkami wytwarzania oraz redysponowanie odpowiedzią odbioru musi opierać się na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach,
- 2) zasoby redysponowane należy wybrać przy wykorzystaniu mechanizmów opartych na zasadach rynkowych i wypłacić z tego tytułu rekompensatę,
- 3) operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych gwarantują zdolność sieci do przesyłania energii elektrycznej wytworzonej w wykorzystaniem źródeł OZE i w wysokosprawnej kogeneracji oraz zapewniają wystarczającą elastyczność swoich sieci, tak aby byli w stanie nimi zarządzać, oraz że
- 4) wszelkie redysponowanie nieoparte o zasady rynkowe, o ile w ogóle jest dopuszczalne w danych okolicznościach, musi być uzasadnione w należyty i przejrzysty sposób.

Redysponowanie jednostkami wytwarzania, magazynowaniem energii i odpowiedzią odbioru, które nie opiera się na zasadach rynkowych, może być stosowane wyłącznie w przypadkach enumeratywnie wyliczonych w Rozporządzeniu Rynkowym i za takie redysponowanie należy się rekompensata. Funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii elektrycznej oparte jest o zasady sprzyjające efektywności wykorzystania zasobów sieciowych. Brak odpowiedzialności za terminowość umożliwienia wyprowadzenia mocy lub za redysponowanie na warunkach nierynkowych eliminuje stymulanty do poszukiwania efektywności i optymalizacji kosztu utrzymania i rozwoju infrastruktury sieciowej.

Automatyczne wprowadzanie do umów przyłączeniowych postanowienia o braku gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej wraz z przyjęciem przepisu o nieprzysługiwaniu rekompensaty w przypadku zaakceptowania umowy przyłączeniowej zawierającej postanowienie skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
www.lewiatan.org.

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

elektrycznej **będzie prowadziło do naruszenia zasad redysponowania określonych w Rozporządzeniu Rynkowym poprzez:**

- 1) **ustanowienie wyjątku od reguły - regułą i pierwszym wyborem przy redysponowaniu**, t.j. wprowadzenie redysponowania prowadzącego do obniżenia mocy z jednostki wytwarzania energii nawet wówczas, gdy istnieją inne rozwiązania alternatywne zgodnie z Rozporządzeniem Rynkowym,
- 2) **faktyczne pozbawieniu rekompensat** jednostek wytwórczych za redysponowanie,
- 3) **przyjęcie modelu braku odpowiedzialności finansowej za redysponowanie skutkującym brakiem zachęty do poszukiwania i wprowadzania mechanizmów rynkowych** określonych w Rozporządzeniu Rynkowym.

Powyższe rozwiązanie, jeśli przyjęte, będzie **stanowiąc rażące naruszenie prawa unijnego poprzez naruszenie zasady, iż jest ono w całości wiążące oraz bezpośrednio stosowane, a także, że musi być w pełni przestrzegane przez podmioty, do których ma zastosowanie, w tym przez państwa członkowskie**. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz sądów polskich, **przepisy prawa wspólnotowego, w tym rozporządzenia UE, nie mogą zostać uchylone lub modyfikowane przez normy prawa krajowego w jakiegokolwiek formie**.

Dostrzegamy też sprzeczność proponowanego rozwiązania z obowiązującym programem wdrażania reformy rynku energii elektrycznej w Polsce, w tym z toczącymi się pracami nad nową wersją Warunków Dotyczących Bilansowania (Warunki). Możliwość korzystania z nieodpłatnego redysponowania bezpośrednio ogranicza zapotrzebowanie operatora systemu przesyłowego na odpłatne usługi mocowe. Podważa to długoterminowe bezpieczeństwo KSE i przejrzystość rynku, która jest niezbędna dla zapewnienia stabilnych sygnałów inwestycyjnych i zachowania konkurencyjności polskiej gospodarki w warunkach rosnącego popytu na energię elektryczną pozbawioną śladu węglowego.

Ponadto, w związku z tym, że w praktyce operatorzy systemów elektroenergetycznych decydują się na polecenie ograniczenia wytwarzania energii tylko wobec łatwo sterowalnych źródeł, czyli odnawialnych źródeł energii, to omawiane przepisy mogą mieć charakter dyskryminujący – skutki przewagi podaży energii nad popytem w postaci czasowej utraty przychodu w wyniku bezpłatnego redysponowania będą ponosić tylko wytwórcy OZE. Ryzyko i ciężar finansowy nie będą więc równomiernie rozłożone na wszystkie kategorie wytwórców.

Autopoprawka w zakresie zmian w pkt. 13 Projektu nie zawiera uzasadnienia dla zaproponowanych zmian.

LEWIATAN

W związku z powyższym, zwracamy się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie i odpowiedź na poniższe pytania:

1. Czy intencją projektodawcy jest, by postanowienia skutkujące brakiem gwarancji dostaw energii elektrycznej były automatycznie dodawane do wszystkich umów przyłączeniowych zawieranych z jednostkami wytwarzania energii wykorzystującymi odnawialne źródła energii lub z magazynami energii elektrycznej?
2. Czy intencją projektodawcy jest, by postanowienia skutkujące brakiem gwarancji dostaw energii elektrycznej były automatycznie dodawane do wszystkich umów przyłączeniowych już zawartych z jednostkami wytwarzania energii wykorzystującymi odnawialne źródła energii lub z magazynami energii elektrycznej?
3. Jakie instrumenty zostały przewidziane na poziomie ustawy w celu zagwarantowania, że warunki umów o przyłączenie do sieci, w zakresie w jakim odnoszą się do redysponowania, będą formułowane przez operatorów systemów elektroenergetycznych w sposób obiektywnie uzasadniony, przejrzysty i niedyskryminacyjny i zgodny z pozostałymi wymogami przepisów unijnych, w szczególności z art. 13 ust. 1-6 Rozporządzenia Rynkowego?
4. W jaki sposób zostanie zapewniony mechanizm redysponowania w oparciu o mechanizmy rynkowe zgodnie z Rozporządzeniem Rynkowym, jeśli postanowienia skutkujące brakiem gwarancji dostaw energii elektrycznej miałyby być automatycznie dodawane do wszystkich umów przyłączeniowych zawieranych/lub zawartych z jednostkami wytwarzania energii wykorzystującymi odnawialne źródła energii lub z magazynami energii elektrycznej?
5. Jak powyższe przełoży się na modele biznesowe nowych zasobów wytwórczych, i w konsekwencji na inwestycje w nowe aktywa, a w dalszej kolejności na ceny energii i koszt dekarbonizacji miksu wytwórczego dla przeciętnego odbiorcy energii w gospodarstwie domowym i w przedsiębiorstwach?
6. Czy oszacowano zakres i koszt rekompensat w razie redysponowania na zasadach dotychczasowych, i czy złagodzenie wymagań w stosunku do operatorów sieci w tym zakresie znajdzie odzwierciedlenie w nakładach na modernizację i rozwój sieci oraz oczekiwaniach wobec zakresu stosowania rynkowych mechanizmów podnoszących elastyczność systemu?
7. Czy przyjęcie wskazanych wyżej przepisów nie będzie stanowić naruszenia prawa UE poprzez modyfikacje przepisów Rozporządzenia Rynkowego ustawą krajową?
8. Czy przyjęcie wskazanych wyżej przepisów, w przypadku stosowania ich także do już zawartych umów przyłączeniowych nie będzie stanowiło naruszenia zasady ochrony praw nabytych?

Jednocześnie informuję, że stanowisko w sprawie ograniczeń nierynkowych w odniesieniu do sektora biogazowego zostanie przedstawione w odrębnym piśmie.

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
www.lewiatan.org.

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Pauliną Grądzik, Ekspertką ds. Energetyki i Legislacji Departamentu Energii i Zmian Klimatu Konfederacji Lewiatan, e-mail: pgradzik@lewiatan.org; tel. kom. 660 425 981.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan